

ЖУРНАЛ ЕСПО

ЩОБ ЗАВТРА
НЕ БУЛО
ПІЗНО

На Рівненщині поселилися
рідкісні для Європи
червонокнижні
гризуни

General Motors
хоче конкурувати з Tesla
на ринку
сонячних батарей

Залізо, отримане
за допомогою водню,
має кращі
властивості та якість

АСОЦІАЦІЯ “ЕКСПЕРТИ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ”

НАШІ ПОСЛУГИ:

ПРО НАС

Асоціація об'єднує фахівців різноманітних сфер та професійних інтересів, діяльність яких спрямована на забезпечення екологічної відповідальності бізнесу та приведення національної економіки до норм і вимог міжнародного екологічного законодавства.

Фундаментальним принципом асоціації є командна робота, спрямована на співпрацю між виконавцем та замовником для досягнення спільної цілі.

Наша команда сформована, перш за все, за критеріями професіоналізму, працівники асоціації - сертифіковані спеціалісти, які на сьогодні вже мають позитивні здобутки. За плечима кожного з них великий досвід успішного вирішення будь яких складних завдань у цих галузях. Вашим партнером стане команда професіоналів, яка виконує поставлені завдання у встановлений термін і відповідно до Ваших запитів.

ЧОМУ ВАРТО ОБРАТИ НАС?

Ми гарантуємо:

- ☒ ШВИДКЕ ТА ЯКІСНЕ ВИКОНАННЯ РОБІТ
- ☒ ВІДПОВІДНІСТЬ ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВУ УКРАЇНИ
- ☒ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО КОЖНОГО КЛІЄНТА

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ПАСПОРТИЗАЦІЯ ВОДНИХ
ОБ'ЄКТІВ

ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ ПОСЛУГИ
(ПРОЕКТИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ТЕХНІЧНА
ДОКУМЕНТАЦІЯ)

ПОВОДЖЕННЯ З
ВІДХОДАМИ

ПОВОДЖЕННЯ З
ВИКИДАМИ

ВОДОКОРИСТУВАННЯ (підготовка
ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ
НА СПЕЦІАЛЬНЕ ВОДОКОРИСТУВАННЯ)

СТРАТЕГІЧНА
ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН
ТЕРИТОРІЇ

+380670055440

04071 Україна, м. Київ, вул. Воздвиженська, 42, оф. 1

info@eia.org.ua
www.eia.org.ua

На Рівненщині поселилися рідкісні для Європи червонокнижні гризуни

Коли ліскулька впадає в зимову сплячку температура тіла падає з 34°-36°C до 0,25°-0,5°C

На Рівненщині у Нобельського національного природного парку науковці вперше облікували гризуна ліскульку, або вовчка ліщинового, яка занесена до Європейського червоного списку.

Ця тварина може захистити своє життя скинувши шкіру.

Як відомо, ліскулька населяє листяні та змішані ліси. Веде нічний спосіб життя: день вона спить, а увечері вирушає на пошуки їжі. Основу раціону складають фрукти, ягоди та горіхи.

Наприкінці літа тварина починає підшукувати відповідне місце для майбутньої зимівлі. Найчастіше використовуються глибокі ями або великі купи опалого листя. До осені звірятко покривається порівняно товстим шаром жиру, який допоможе йому пережити холодну зиму.

Коли ліскулька впадає в зимову сплячку її дихання скорочується до 2-3 вдихів і видихів на хвилину, а температура тіла падає з 34°-36°C до 0,25°-0,5°C. Всі метаболічні процеси в організмі знижуються до мінімуму.

Від сплячки ліщиновий вовчок пробуджується зазвичай у травні, коли температура навколишнього середовища вища 20°C.

У ліскульки мало природних ворогів і хижаки на неї спеціально не полюють. Однак під час зимової сплячки гризунів іноді викопують з нір або лісової підстилки дикі свині і руді лісиці.

Природа передбачила для ліскульки оригінальний спосіб захисту: якщо різко схопити звірка за хвіст, то його тонка шкіра моментально злетить, як панчоха, а тварина зможе втекти.

Джерело: ecopolitic.com.ua

General Motors хоче конкурувати з Tesla на ринку сонячних батарей

Ймовірно, всі великі автовиробники долучаться до продажу сонячних батарей для домашнього та комерційного використання. Автовиробник General Motors планує виробляти власні сонячні батареї та системи зберігання енергії для домогосподарств та комерційних користувачів, що створить конкуренцію компанії Tesla. Для цього відкрили бізнес-підрозділ GM Energy, який співпрацюватиме з SunPower Corp., повідомляє Bloomberg. В матеріалі зазначили, що такий проєкт подібний до енергетичного бізнесу Tesla, в якому панелі, продані автовиробником, заряджають

автомобіля для живлення будинку в разі відключення електроенергії”, – пояснили автори. Головний дослідницький аналітик Guidehouse Insights Сем Абуелсамід розповів, що в деяких регіонах США кількість відключень електроенергії зростає. Тому більше компаній будуть конкурувати за продаж енергетичних рішень, особливо сонячних батарей для домашнього та комерційного використання. Він вважає, що всі великі автовиробники підуть цим шляхом. Віце-президент із розвитку операцій GM EV Тревіс Гестер зазначив, що надійність електромережі США ще

батарей, яка забезпечує будинки електроенергією вночі або під час відключень. Система домашнього живлення буде доступна разом з електричною версією GM Chevrolet Silverado, виробництво якої, як очікується, розпочнеться у 2023 році. “Для GM це спосіб увійти в бізнес накопичення енергії, одночасно обслуговуючи власників електромобілів і надаючи їм дешевший спосіб зарядки своїх автомобілів. У рамках ініціативи GM також укладає угоди з комунальними підприємствами, щоб дозволити покупцям його електромобілів використовувати акумулятор свого

ніколи не була такою важливою. А GM Energy прагне запропонувати продукти та послуги сталої енергетики, які можуть допомогти пом’якшити наслідки відключень електроенергії та забезпечити стабільне та економічно ефективне управління енергією. “Ми дійсно очікуємо, що велика кількість клієнтів GM, які купують електромобіль, з часом захочуть поставити сонячні батареї у свій будинок”, — сказав Пітер Фарісі, головний виконавчий директор SunPower.

Джерело: Bloomberg

В Європі створюють альянс сонячної фотоелектричної промисловості

Альянс допоможе уникнути заміни залежності від російського викопного палива на нові Єврокомісія затвердила створення нового альянсу сонячної фотоелектричної промисловості (Solar Photovoltaic Industry Alliance), який сприятиме прискоренню впровадження сонячної енергії та підвищенню сталості енергетичної системи Європи. Єврокомісар Тьеррі Бретон заявив, що це допоможе досягти 30 ГВт річних потужностей виробництва сонячної енергії до 2025 року, повідомляє Єврокомісія.

В повідомленні зазначили, що Альянс допоможе розширити технології виробництва інноваційних сонячних фотоелектричних продуктів і компонентів. Він є однією з конкретних ініціатив “Стратегії сонячної енергії ЄС”, яку прийняли в травні 2022 року в рамках плану REPowerEU. Цей план допоможе ЄС досягти понад 320 ГВт нововстановленої сонячної фотоелектричної потужності до 2025 року та майже 600 ГВт до 2030 року. “Сьогоднішнє схвалення відкриває шлях для публікації заклику до членства в Альянсі в листопаді”, – пояснили в пресслужбі Єврокомісії.

Бретон також підкреслив, що Альянс покликаний допомогти “зеленому” переходу Європи та уникнути заміни залежності від російського викопного палива новими залежностями.

Окрім того, він сприятиме розвитку інноваційної промисловості в Європі та створенню нових робочих місць. В повідомленні зазначили, що Альянс об'єднає представників промисловості, науково-дослідні інститути, асоціації споживачів, неурядові організації та інші зацікавлені сторони. Він представить план дій для сонячного промислового ланцюжка створення вартості в Європі.

Окрім того, Альянс забезпечить співпрацю між ЄС та державами-членами в таких напрямках: дослідження; інновації; технології; промислового ланцюжка поставок, зокрема сировини; доступ до фінансування, покупців, міжнародного партнерства; сталість, зокрема глобального ланцюжка поставок; циркулярність; навички. "Запуск Solar Photovoltaic Industry Alliance очікується до кінця року.

Комісія працюватиме з EITInnoEnergy для його створення, спираючись на успішний досвід роботи Альянсу акумуляторів", – йдеться в повідомленні. В пресслужбі також підкреслили, що аналогічні промислові альянси відіграли важливу роль. Так Battery Alliance допоміг створити умови, щоб ЄС зміг задовольнити до 90% свого попиту на акумулятори до 2030 року, виробленими в Європі. А European Clean Hydrogen Alliance нарощує потужності виробництва водню в блоці.

Джерело: [Ecopolitic.com.ua](https://ecopolitic.com.ua)

Додаток 3
до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля
та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру,
не зазначається суб'єктом господарювання)

20228249892

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності,
зазначеної у пункті 1 цього оголошення,
з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Облаштування Ковалівсько-Сулимівської площі: буріння свердловини № 3 Ковалівсько-Сулимівської площі; облаштування та підключення свердловини № 3 Ковалівсько-Сулимівської площі; буріння водної свердловини для водозабезпечення процесу буріння свердловини № 3 Ковалівсько-Сулимівської площі. Глибина свердловини близько 6200 м (по вертикалі) та близько 6252 м (по стовбуру), спосіб буріння роторний. Кріплення ствола свердловини передбачається високогерметичними обсадними трубами. Положення осі стовбура свердловини: похило-скерована свердловина. Підключення свердловини №3 передбачається до Семиренківської УКПГ через існуючу систему газопроводів, з прокладанням шлейфів-газопроводів та інгібіторопроводів. Також передбачається будівництво вузла переключення шлейфів (ВПШ-5). Для водопостачання робіт з влаштування свердловини передбачається буріння свердловини глибиною близько 205 м. Спосіб буріння роторний. Зовнішнє електропостачання вузла переключення шлейфів ВПШ-5, шаф телеметрії свердловин №1КС і ЗКС передбачається по проектних повітряних лініях ізольованих (Л-1 і Л-2) напругою 0,4 кВ (ПЛІ-0,4 кВ) від РУ-0,4 кВ існуючої комплектною трансформаторної підстанції КТПМ-К-40/10/0,4, яка встановлена біля пригирлового майданчика свердловини №2КС. Будівельна довжина проєктованих ПЛІ-0,4 кВ становить: Л-1 - 1153 м; Л-2 - 1058 м. Місце провадження планованої діяльності: Полтавська область, Миргородський район, Шишацька територіальна громада, Воскобійницький старостинський округ, біля с.Романки (з південної сторони) - за межами населених пунктів; Великосорочинська об'єднана територіальна громада, Полтавська обл, Миргородський р-н.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОСУЛ",
код згідно з ЄДРПОУ 38453810

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті),

04119, місто Київ, вул.Хохлових Сім'ї, будинок 8, літера 20д, тел. +380442246888, e-mail: ngd-docflow@dtek.com

місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації. 36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1, тел./факс (0532) 56-95-08, e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, (0532) 56-95-08, Монастирський О.М.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Висновок з оцінки впливу на довкілля, що видається Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля"

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань.

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та

іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації. 36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1, тел./факс (0532) 56-95-08, e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, (0532) 56-95-08, Монастирський О.М.

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації.

36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1,
тел./факс (0532) 56-95-08,

e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, (0532) 56-95-08,
Монастирський О.М.

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другого пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 600 аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Звіт з оцінки впливу на довкілля знаходиться:

- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОСУЛ".

04119, місто Київ, вул.Хохлових Сім'ї, будинок 8, літера 20д,

тел. +380442246888.

Директор Шестак А.А.;

- Шишацька територіальна громада. Полтавська область, смт. Шишаки, вул. Корніліча, буд. 5.

Голова Тутка Олександр Іванович;

- Великосорочинська об'єднана територіальна громада,

Полтавська обл, Миргородський р-н, с Великі Сорочинці, площа Гоголя, буд 26.

Голова: Тищицький Олександр Вікторович

- Звіт занесено до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

Громадськість може ознайомитися із звітом з 27.10.2022 року.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Залізо, отримане за допомогою водню, має кращі властивості та якість

Це може допомогти пом'якшити зміну клімату Дослідження в рамках проєкту HYBRIT показало, що залізо, отримане шляхом прямого відновлення (DRI) воднем, має кращі властивості та якість. Таке залізо є високометалізованим і має кращі механічні властивості та властивості старіння, порівняно з залізом, що отримують за допомогою викопного палива, повідомляє пресслужба Vattenfall.

В повідомленні зазначили, що таке залізо легко використовувати, транспортувати та зберігати. А використання водню практично повністю усуває викиди вуглецю. Технічний директор SSAB і член правління HYBRIT Мартін Пей наголосив, що технологія допоможе у "зеленому" переході металургії. "Ми зробили шлях декарбонізації виробництва сталі більш доступним та ефективним на основі водню. Це може допомогти пом'якшити зміну клімату", – сказав він.

В пресслужбі пояснили, що проєкт HYBRIT був започаткований компаніями SSAB, LKAB і Vattenfall для розробки нової технології виробництва чавуну та сталі на основі водню з метою створення ланцюжка створення вартості без використання викопного палива від шахти до готової сталевих продукції. У червні 2021 року HYBRIT-ініціативі вдалося виготовити перший у світі губчастий чавун прямого відновлення воднем на пілотному заводі, побудованому за підтримки Шведського енергетичного агентства.

Компанія Hybrit Development AB подала патентні заявки з описом винаходів до Європейського патентного відомства. "Дуже обнадійливо бачити, що ці результати не тільки підтверджують кліматичні переваги заміни викопного палива на водень з електроенергії без викопного палива, але й те, що декарбонізація може фактично призвести до кращих промислових процесів і продуктів", – сказав старший віце-президент і керівник відділу стратегічного розвитку Vattenfall Андреас Регнелл.

Джерело: Vattenfall

Найбільший живий організм планети помирає внаслідок діяльності людини

Американські вчені заявляють, що унікальний осиковий ліс Пандо в США стрімко деградує. Цей процес відбувається він з провини людей, але його все ще можна зупинити й навіть обернути назад.

Цей осиковий ліс – дуже давній та масивний. Він розташований у штаті Юта й займає понад 40 гектарів і важить близько шести тисяч тонн. Те, що виглядає як панорама з сотень окремих дерев насправді є групою генетично ідентичних стовбурів з величезною спільною кореневою системою. Таким чином це всього один живий організм, а не багато самостійних.

Що відбувається з лісом Пандо

Вчені кажуть, що цей гігант, життя якого тривало тисячоліттями, починає розпадатися. Професор екології Пол Роджерс, який завершив комплексну оцінку Пандо п'ять років тому, виявив, що тварини шкодять цьому лісу, обмежуючи ріст нових дерев та скорочуючи термін життя цієї колосальної рослини. Великі дерева старіють та відмирають, а нові осикові паростки не витримують натиску ненажерливих оленів.

Провину за це покладають на людей, оскільки саме вони кілька століть тому прийшли сюди й значно зменшили популяцію вовків і ведмедів, дозволивши оленям розплодитися й шукати все більше й більше їжі. Меншою мірою ліс убиває випасання людиною великої рогатої худоби, яка також поїдає молоді пагони.

У відповідь на загрозу екології встановили огорожу навколо однієї ділянки, щоб не допустити випасання тварин та перевірити, чи вдасться таким чином зберегти життя лісу. Нещодавно Роджерс повернувся, щоб оцінити цю стратегію і перевірити загальний стан здоров'я Пандо. Свої висновки він опублікував в журналі "Conservation Science and Practice".

Що показав експеримент

Згідно з дослідженням, Пандо йде кількома різними екологічними шляхами, залежно від того, як управляються його сегменти.

- Близько 16 відсотків лісу, які було обгороджено, дійсно вдалося врятувати. Молоді пагони переживають свої перші етапи життя й продовжують рости. Однак негативний вплив минулого все ще відчувається: старі та всихаючі дерева досі переважають над молодими.

- На ділянках, які залишаються неогородженими (приблизно 50 відсотків), продовжують концентруватися олені та велика рогата худоба, які поїдають більшу частину молодих паростків.

- При цьому з опису дослідження не ясно, що з іншими 34 відсотками лісу.

- Незахищені зони зазнають екологічних змін у різних напрямках. Зрілі стебла осики гинуть без заміни, відкриваючи верхній ярус і дозволяючи більшій кількості сонячного світла постійно досягати землі.

Це змінює рослинний склад на поверхні.

- Разом з цим змінюється й життя інших незлічених видів, які залежні від наявності дерев. Осикові ліси підтримують високий рівень біорізноманіття – від дроздів до наперстянки. Довготривала відсутність нового поповнення в осикових екосистемах може мати каскадний вплив на сотні видів.

- Це фактично розрізає раніше однорідний ліс.

Що далі

Дуже дивними виглядають аргументи вчених про перспективи обгороджування. З одного боку вони заявляють, що змогли зберегти одну ділянку лісу, але з іншого не хочуть розширювати паркан на більшу територію, посилаючись на "естетичні та філософські проблеми".

Я думаю, що якщо ми спробуємо врятувати організм лише за допомогою парканів, ми виявимо, що намагаємося створити щось на кшталт зоопарку в дикій природі. Хоча стратегія огороження має добрі наміри, нам, зрештою, доведеться вирішувати основні проблеми, пов'язані з великою кількістю бродячих оленів і великої рогатої худоби на цьому ландшафті,

– каже Роджерс.

Наразі неясно, як далі збираються діяти вчені та влада. Існує ймовірність, що врятувати цей унікальний ліс не вдасться.

Джерело: Utah State University

Засновник -
**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЖУРНАЛ-ЕСПО»**
Видовищ:
Асоціація «Експерти з оцінки впливу на довкілля»
Гол. редактор Корнієнко Ірина Анатоліївна
Відповідальний за випуск Корнієнко Ірина Анатоліївна
Видання виходить кожен місяць за наявності матеріалів.

Адреса редакції: Київ вул. Воздвиженська, 42, оф. 1;
тел.: 0670055440; espojournal@gmail.com
Свідцтво про реєстрацію засобу масової інформації
KB23490-13330P від 3.08.2018 р.
Журнал не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть відповідальність автори
публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Шуренко Валерія Миколаївна
Наклад 3000 прим.
Замовлення 131.0
Дата виходу в світ
27 Жовтня 2022 року